

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΕΜΠΤΗ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1. Ὑστερα, ἀπὸ αὐτὰ , λοιπὸν, εἶπα, παρομοίασε τὴ δική μας φύση στὸ θέμα τῆς παιδείας καὶ τῆς ἀπαιδευσίας με τὴν ἐξῆς εἰκόνα. Φαντάσου δηλαδὴ ἀνθρώπους γιὰ παράδειγμα μέσα σὲ ὑπόγεια κατοικία ὅμοια με σπηλιά που ἔχει τὴν εἰσοδὸ τῆς ανοιχτὴ πρὸς τὸ φῶς σὲ ὅλο τὸ μᾶκρος τῆς σπηλιάς νὰ βρίσκονται μέσα σὲ αὐτὴ ἀπὸ παιδιὰ ἀλυσοδεμένοι καὶ στὰ πόδια καὶ στοὺς ἀυχένες , ὥστε καὶ νὰ μένουν οἱ ἴδιοι ἀκίνητοι καὶ νὰ βλέπουν μόνον μπροστὰ καὶ νὰ μὴ μποροῦν νὰ στρέφουν τὰ κεφάλια τοὺς κυκλικά ἐξαιτίας τῶν δεσμῶν καὶ νὰ φέγγει γι' αὐτοὺς ἀπὸ ψηλά κι ἀπὸ μακριὰ ἓνα φῶς ἀπὸ φωτιά που καίει ἀπὸ πίσω τοὺς καὶ ἀνάμεσα στὴ φωτιά καὶ στοὺς δεσμῶτες σ' ἓνα ψηλότερο γι' αὐτοὺς ἐπίπεδο δρόμος δίπλα στὸν ὁποῖο φαντάσου ἓνα χαμηλὸ τοιχάκι νὰ εἶναι χτισμένο ἀπέναντί του ὅπως ἀκριβῶς στήνονται ἀπὸ τοὺς θαυματοποιούς μπροστὰ ἀπὸ τοὺς ἴδιους τὰ παραπετάσματα πάνω ἀπὸ τὰ ὁποῖα παρουσιάζουν τὰ τεχνάσματά τοὺς.

- B1.**
- πρὸς τὸ φῶς: τὸ φῶς τοῦ ἡλίου εἶναι ἡ ὑψιστὴ ἰδέα τοῦ Ἀγαθοῦ, εἶναι ἡ ἀλήθεια καὶ ὀντολογικῶς παραπέμπει στὴ θεότητα. Ὁ φωτεινὸς κόσμος εἶναι ὁ κόσμος που βρίσκεται ἐξῶ ἀπὸ τὴ σπηλιά καὶ συμβολίζει τὸν κόσμο τῶν Ἰδεῶν, τὴν ἀληθινὴ πραγματικότητα που γίνεται ἀντιληπτὴ μόνον μέσω τῆς νόησης. Ἐπομένως ἡ πορεία ἀπὸ τὸ σπήλαιον πρὸς τὸ φῶς συμβολίζει τὴν πορεία τοῦ δεσμῶτη ἀπὸ τὴν ἀγνοία πρὸς τὴ γνῶση, τὴν ἀπελευθέρωσή του που σκοπὸ ἔχει τὴν κατάκτηση τῆς γνῶσης καὶ τῆς ἀλήθειας μέσω τῆς νόησης καὶ τῆς παιδείας καὶ ἀρα τὴ μεταστροφή του σὲ φιλόσοφο βασιλέα.
 - ἐν δεσμοῖς: οἱ ἀλυσίδες εἶναι οἱ αἰσθήσεις που μας κρατοῦν δέσμιους καὶ δὲν μας ἀφήνουν νὰ ἀντιληφθούμε τὴν πραγματικότητα. Μας κρατοῦν καθηλωμένους καὶ ἀκινητοποιημένους σὲ ἓναν κόσμο καταναγκασμοῦ, δεσμεύσεως , ἀνελευθερίας ἀμάθειας. Ἀν τὸ ἐξετάσουμε σὲ ἓνα ευρύτερο πλαίσιο, οἱ ἀλυσίδες μποροῦν νὰ παρομοιαστοῦν με τὰ ἐμπόδια που συναντάμε στὴ ζωὴ μας, με τὴν προσήλωσή μας στὰ υλικά ἀγαθὰ που μας κρατοῦν μακριὰ ἀπὸ τὴ θέαση τοῦ ἀγαθοῦ.
 - ἀνδριάντας: σχόλιο σχολικοῦ βιβλίου σελ. 116
- B2.** Οἱ ἐκφραστικοὶ τρόποι με τοὺς ὁποῖους αἰσθητοποιεῖται ἡ εἰκόνα τοῦ σπηλαίου εἶναι οἱ ἐξῆς:
- Ἀλληγορία: εἶναι ἓνας ἐκφραστικὸς τρόπος με τὸν ὁποῖο ὁ συγγραφεὴς ἄλλα λέει κι ἄλλα ἐννοεῖ. Πρόκειται συνεπῶς γιὰ συνεχὴ μεταφορὰ ἢ

παρομοίωση. Ο Πλάτωνας τη χρησιμοποιεί για να κάνει πιο κατανοητές δύσκολες φιλοσοφικές έννοιες και για να κερδίσει την προσοχή και το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Επίσης, ο εκφραστικός αυτός τρόπος του είναι χρήσιμος όταν θέλει να θεμελιώσει απόψεις που δε μπορούν να στηριχτούν με τη διαλεκτική ή για να ενισχύσει τη διαλεκτική.

- Διάλογος: χάρη σε αυτόν η περιγραφή του σπηλαίου δε γίνεται μονότονη αλλά αποκτά ζωντάνια και παραστατικότητα.
- Χρήση β' ενικού προσώπου (*ἀπείκασον, ἰδέ, ὄρα*) : συνδέεται με το διάλογο και προσδίδει στην περιγραφή αμεσότητα.
- Εικόνες: η περιγραφή του σπηλαίου δίνεται μέσω πληθώρας οπτικοακουστικών και κινητικών εικόνων. Ειδικότερα μπορούμε να αναφέρουμε τα εξής:

- α) οπτικές εικόνες: η περιγραφή της σπηλιάς (« καταγείω οἰκῆσει σπηλαιώδει »), οι ακινητοποιημένοι δεσμώτες (« ἐν δεσμοῖς... περιάγειν ») , η παρουσίαση της φωτιάς που καίει στο πίσω μέρος (« φῶς δέ ... αὐτῶν »), και του τοίχου (« μεταξύ δέ ... δεικνύασιν »)
- β) κινητική εικόνα: η παρουσίαση των ανθρώπων, οι οποίοι κινούνται στο δρόμο (« ὄρα ... εἰργασμένα »)
- γ) ακουστική εικόνα: οι ομιλίες των ανθρώπων που ακούγονται κατά το πέρασμά τους(« οἶον ... παραφερόντων »)

B3. Σχολικό βιβλίο σελίδα 98:

« Η πορεία προς την ολοκλήρωση... ἄρχοντες (βασιλεῖς) »

Σχολικό βιβλίο σελίδα 97:

« Οι φύλακες - παντελεῖς αναλαμβάνουν τη διακυβέρνηση και μεριμνοῦν ... υπηρετεῖ το πλῆθος »

Σχολικό βιβλίο σελίδα 98:

« Οι ενασχολήσεις ... τιμῶνται ως ἥρωες »

Σχολικό βιβλίο σελίδα 100:

« Οι φιλόσοφοι - βασιλεῖς ... κοπιώδες λειτούργημά τους »

Ἔτσι καθοδηγούν την πολιτεία προς το Ἀγαθόν.

B4. γεωμετρία: καταγείω

σχῆμα : ἐχούση

ευφυής : φύσιν

υπόδημα : δεσμοῖς

διένεξη : φέροντας

οπτασία : ὄρῳ

ἄξονας : περιάγειν

διεργασία : εἰργασμένα

πυρετός: πυρός

δίφθογγος : φθεγγομένους



Κελάφας
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Γ1. Ο Κλεόμβροτος, λοιπόν, ακούγοντας αυτά παρακινούνταν να πολεμήσει. Από το άλλο μέρος πάλι οι αρχηγοί των Θηβαίων σκέφτονταν ότι αν δεν πολεμήσουν θα αποστατήσουν οι γειτονικές τους πόλεις, ενώ οι ίδιοι θα πολιορκηθούν· αν όμως ο λαός των Θηβαίων στερείτο τα αναγκαία (σκέφτονταν) ότι υπήρχε κίνδυνος και η πόλη να γίνει εχθρική σε αυτούς. Επειδή είχαν και προηγουμένως εξοριστεί πολλοί από αυτούς σκέφτονταν ότι ήταν καλύτερο να φονευθούν μαχόμενοι παρά πάλι να εξοριστούν. Επιπρόσθετα τους ενθάρρυνε και ο χρησμός που έλεγε ότι έπρεπε οι Λακεδαιμόνιοι να ήττηθούν εδώ όπου ήταν ο τάφος των θυγατέρων οι οποίες αναφέρεται ότι αυτοκτόνησαν επειδή βιάσθηκαν από κάποιους Λακεδαιμονίους.

Γ2. παρωξύνετο → παρωξύμεθα

συνάπτειν → σύναψον

προεστῶτες → προεστῶσα

πεφευγότες → φυγεῖν

πολλοί → πλείστοι

κρείττον → κρείττοσι

δέοι → ἔδει

ήττηθῆναι → ήττῶτο

μνήμα → μνήματι

ἑαυτάς → ἡμᾶς αὐτάς

Γ3.α. ταῦτα : αντικείμενο της μετοχής ἀκούων

αὐτοῖς : δοτική αντικειμενική στο ἐναντία

αὐτῶν : γενική διαιρετική στο πολλοί

μαχομένους : τροπική μετοχή συνημμένη στο υποκείμενο του ἀποθνήσκειν

ἀποθνήσκειν : τελικό απαρέμφατο υποκείμενο της απρόσωπης έκφρασης «κρείττον εἶναι»

πρὸς τούτοις : εμπρόθετος προσδιορισμός της προσθήκης στο ρήμα «παρεθάρρυνε»

Λακεδαιμονίους : υποκείμενο του παρεμφάτου ήττηθῆναι

Γ3.β. εἰ μή μαχοῦμεθα , ἀποστήσονται μὲν αἱ περιοικίδες ἡμῶν πόλεις, ἡμεῖς δὲ πολιορκησόμεθα



Κελάφας
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ